

Το ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

αφηγείται μέσω των συλλογών του

Το Νομισματικό Μουσείο ιδρύθηκε με ψήφισμα τον Οκτώβριο του 1829 στην Αίγινα, την πρώτη πρωτεύουσα του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους. Απετέλεσε αρχικά φύλακα πολιτισμού, ο οποίος σταδιακά εξελίχθηκε σε κιβωτό της επιστημονικής γνώσης. Σε όλα τα στάδια της μακρόχρονης πορείας του από το 1834, όταν και μεταφέρθηκε στην νέα πρωτεύουσα της χώρας, στην Αθήνα, έως τις μέρες μας, πρωταρχικός στόχος των διευθυντών και επιμελητών του ήταν ο εμπλουτισμός της συλλογής του μέσω δωρεών, αγορών, κατασχέσεων και επαναπαρισμών νομισμάτων, σφραγιδολιθών, μολυβδοβούλλων και μεταλλίων, τα οποία το κατέστησαν μοναδικό στο είδος του, χαρίζοντάς του διεθνή ακτινοβολία και επιστημονικό κύρος. Στην έκκληση των πρώτων Εφόρων της Νομισματικής Συλλογής, Αχιλλέα Ποστολάκα και Ιωάννη Σβορώνου, και στη συνέχεια χάρη στις ανεξάντλητες προσπάθειες των αείμνηστων διευθυντών του Νομισματικού Μουσείου, Μάντω Οικονομίδου και Γιάννη Τουράτσογλου, Έλληνες της Διασποράς, εγχώριοι διανοούμενοι και απλοί πολίτες προσέφεραν, συχνά αφιλοκερδώς, τις συλλογές τους ή μέρος αυτών. Τα εβδομήντα δύο αντικείμενα που παρουσιάζονται στην έκθεση, αποτελούν μια ενδεικτική εικόνα των προσκετημάτων του και συνιστούν ταυτόχρονα σημαντικούς σταθμούς / ορόσημα της ιστορικής του πορείας.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατερίνα Σπύρου, Διευθύντρια
Δρ. Κλεοπάτρα Παπαεωγγέλου-Γκενάκου
Νίκος Δουγκέκος, Γιώργος Σεφερλής, Συντονισμός
Χριστίνα Λιναρδάκη, Επιμέλεια κειμένων
Μαρία Κωστοπούλου, Γεωργία Ντουρούπη, Συντήρηση
Σπυριδούλα Μπακογιάννη, Επιμέλεια υλικού
Εφη Παναγιωτίδη, Σχεδιασμός

ALPHA BANK

Δρ. Δήμητρα Τσαγκάρη, Νομισματολόγος, Επιμελήτρια Νομισματικής Συλλογής Alpha Bank
Ελένη Κακούρη, Αρχαιολόγος, Νομισματική Συλλογή Alpha Bank

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Δρ. Παρή Καλαμαρά, Επικεφαλής Ιστορικού Αρχείου ΕΤΕ, Επιμέλεια έκθεσης
Δρ. Σάββας Καραμπέλας, Υπεύθυνος συλλογών ΙΑ/ΕΤΕ, Επιμέλεια έκθεσης
Φωτεινή Κορδού, Επιμέλεια κειμένων, τεκμηρίωση περιχομένου βίντεο
Ελένη Μωυσή, Μεταφράσεις κειμένων
Μυρτώ Βουλέλη, Ανθή Θεοδωροπούλου, Συντήρηση εκθεμάτων
Δήμητρα Μπουγέση, Ανδρέας Παταγιάννης, Ψηφιοποίηση τεκμηρίων, παραγωγή βίντεο

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Δρ. Αναστασία Ράμμου, Γενική Επιμέλεια και Συντονισμός
Δρ. Εύα Αποστόλου, Προϊσταμένη του Τμήματος Νομισμάτων, Σταθμίων Μικροτεχνίας, Σφραγίδων και Μεταλλίων
Αλέξανδρος Ανδρέου, Δρ. Δημήτριος Κλουκίνας, Δρ. Θεόδωρος Γεωργόπουλος, Επιμελητές του Νομισματικού Μουσείου
Raolo Cammisuli, Μαργαρίτα Σορώτου, Μουσειογραφική Μελέτη
Νίκη Κατακωστή, Ρεβέκα Μαντά, Συντήρηση Αντικειμένων
Μένη Μπιντέρη, Γραφιστική Επιμέλεια
Νίκος Σουγλής, Ψηφιακή-Τεχνική Υποστήριξη
Παναγιώτης Κουτσογιάννης, Γραμματειακή Υποστήριξη

Εγχρήματα Ιστορία

Οι Τράπεζες αφηγούνται
μέσα από τις Συλλογές τους.
Ο ρόλος του Νομισματικού Μουσείου

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Αρχαιακά τεκμήρια και συλλογές που διαφυλάσσουν την ιστορία.

Η Εθνική Τράπεζα θεσπίζει τη συγκρότηση του Ιστορικού της Αρχείου το 1938, πριν τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ίδρυσή της το 1841, για τη διάσωση της ιστορίας της και τη γνωστοποίησή αυτής στην κοινωνία.

Στο Ιστορικό Αρχείο (ΙΑ/ΕΤΕ) απόκεινται πρωτίστως αρχαιακά τεκμήρια και συλλογές αντικειμένων που δημιουργεί η ίδια η Τράπεζα για την καθημερινή λειτουργία της και την επίτευξη των σκοπών της, αλλά και αρχεία ή συλλογές προσωπικοτήτων και εταιρειών που συνδέονται με την πορεία της. Όλα φωτίζουν πτυχές της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας του νεοελληνικού κράτους και αποτυπώνουν τις προσπάθειες για την εδραίωση και ανάπτυξη του μέσα στο ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο του 19ου και 20ού αιώνα.

Για την έκθεση του Νομισματικού Μουσείου επιλέχθηκαν αντικείμενα που καταδεικνύουν την ποικιλία και τον πλούτο των πηγών ιστορίας που διαφυλάσσει το ΙΑ/ΕΤΕ: Αρχαιακά τεκμήρια που σχετίζονται με τον Ερρίκο Σλήμαν, στην οικία του οποίου εδρεύει το Μουσείο νομίσματα και χαρτονομίσματα που εικονογραφούν τις πολιτειακές αλλαγές και τη σταδιακή επέκταση των εθνικών συνόρων. Η πλειονότητα των χαρτονομισμάτων είναι έκδοσης Εθνικής Τράπεζας, η οποία κατείχε το εκδοτικό προνόμιο μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

αναλαμβάνει το εκδοτικό προνόμιο

Η Τράπεζα της Ελλάδος, από την έναρξη της λειτουργίας της το 1928, επιτελεί κεντρικό ρόλο στην εγχρήματα οικονομία της χώρας. Έως το 2002, είχε την αποκλειστική αρμοδιότητα για την έκδοση τραπεζογραμμάτων (το «εκδοτικό προνόμιο»), ρυθμίζοντας τη νομισματική κυκλοφορία και συμβάλλοντας στη σταθερότητα της ελληνικής οικονομίας.

Παράλληλα, η Τράπεζα της Ελλάδος συγκρότησε και διατηρεί Νομισματική Συλλογή.

Μέσω νομισμάτων και τραπεζογραμμάτων διαφόρων εποχών, καταγράφει την πορεία του ελληνικού νομίσματος και της οικονομίας μέσα στον χρόνο, συνεισφέροντας στη διατήρηση και τη μελέτη της νομισματικής παράδοσης και ιστορίας της χώρας.

Τα χαρτονομίσματα είναι κάτι παραπάνω από οικονομικά εργαλεία· είναι πολιτισμικά αντικείμενα που μεταφέρουν την εθνική ιδεολογία, μεταδίδοντας τις κρατικές αξίες σε κάθε πολίτη που τα χρησιμοποιεί. Η πρώτη έκδοση τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας, που παρουσιάζεται στην έκθεση αντανακλά την ελληνική κρατική πολιτική της δεκαετίας του 1930. Μέσω των εικονογραφικών της απεικονίσεων, προβάλλει ανάγλυφη η πολιτιστική κληρονομιά και η σημασία της στην εθνική ταυτότητα, ενώ παράλληλα αναδεικνύονται τομείς της ελληνικής οικονομίας του Μεσοπολέμου, όπως η γεωργία, το εμπόριο, οι σιδηροδρομικές μεταφορές, η ναυτιλία και η βιομηχανία.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ALPHA BANK

Ένας «θησαυρός» πολιτιστικής κληρονομιάς

Η Νομισματική Συλλογή της Alpha Bank, για περισσότερα από 50 χρόνια, κατέχει μία σημαντική θέση στο νομισματικό γίγνεσθαι της χώρας, διαθέτοντας περίπου 11.000 νομίσματα από όλο τον αρχαίο κόσμο, με την απόκτηση σημαντικών ιδιωτικών συλλογών στην Ελλάδα και τον επαναπατρισμό σπουδαίων και σπάνιων νομισμάτων, που αποτελούν μοναδικά δείγματα της αρχαίας σφραγιστικής.

Με πρωταρχικό στόχο την παρουσίαση της ιστορίας του νομίσματος από την εποχή της εμφάνισής του (μέσα του 7ου αιώνα π.Χ.) και την ανάδειξη της συμβολής του στην εξάπλωση του ελληνικού πολιτισμού, η Συλλογή διαθέτει νομίσματα που καθόρισαν την εξέλιξη και την τελική διαμόρφωση του κερματομόρφου μέσου συναλλαγής, καθώς και νομίσματα που εκδόθηκαν από λαούς, πόλεις και ηγεμόνες που βρίσκονταν στις παρυφές του αρχαίου κόσμου (από τη δυτική Ευρώπη έως την Ινδία και το Αφγανιστάν και από τον Εύξεινο Πόντο έως τις βόρειες ακτές της Αφρικής και τη χερσόνησο της Αραβίας). Ταυτόχρονα, έχοντας ως σκοπό την ανασύσταση της νομισματικής ιστορίας της Ελλάδας, η Συλλογή διαθέτει επιπλέον 2.000 νομίσματα (κέρματα και τραπεζογραμμάτια), τα οποία κυκλοφόρησαν από την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους και εξής.

Σημαντικό ρόλο στην ανάδειξη της Νομισματικής Συλλογής της Alpha Bank σε έναν «θησαυρό» της πολιτιστικής μας κληρονομιάς διαδραμάτισε το Νομισματικό Μουσείο της Αθήνας, με το οποίο, από τη δεκαετία του '60, υπάρχει μία αμοιβαία και πολυεπίπεδη συνεργασία, που συνεχίζεται έως σήμερα, παρουσιάζοντας την «Εγχρήματα Ιστορία».

